

ПРИМЕНА СОМАТОСТАТИНА И ОКТРЕОТИДА У ЛЕЧЕЊУ ГАСТРОИНТЕСТИНАЛНИХ КРВАРЕЊА

Наташа Мијаиловић

Факултет медицинских наука, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац

САЖЕТАК

Крварења из горњих делова гастроинтестиналног тракта представљају најчешћа хитна стања у гастроентерологији са значајним стопама морбидитета и морталитета. Крварења из горњих делова гастроинтестиналног тракта подељена су на вариксна и невариксна крварења јер се код ових двеју патологија клиничке карактеристике пацијената, ендоскопска и фармаколошка терапија, стопе поновног крварења, као и сама прогноза болести веома разликују. Акутна вариксна крварења представљају главну компликацију портне хипертензије и најчешћи узрок смрти код пацијената оболелих од цирозе јетре. Тренутно важеће препоруке за лечење акутног вариксног крварења подразумевају комбинацију фармаколошке и ендоскопске терапије. Са применом вазоактивних лекова (пожељно соматостатин или терлипесин) треба почети чим се посумња на крварење вариксног порекла (најбоље у току транспорта у болницу) и наставити још 2–5 дана да би се спречило поновно крварење. Избор лека зависи од његове доступности и искуства клиничара у његовој примени. Соматостатин и његов аналог, октреотид, користе се већ три деценије у лечењу акутних вариксних крварења. Ови лекови делују тако што смањују портални притисак и колатерални проток крви. Озбиљна нежељена дејства код примене ових лекова изузетно су ретка. Соматостатин и октреотид су изузетно безбедни и ефикасни и њихова примена не захтева посебну стручност. Управо због тога они представљају терапију првог реда у лечењу акутних вариксних крварења.

Кључне речи: хипертензија, портна; езофагеални и гастрични варикозитети; крварење; соматостатин; октреотид.